

NEDERLANDS

MINORITY SAFEPAK INITIATIVE

**JIJ BENT NIET ALLEEN. EEN MILJOEN
HANDTEKENINGEN VOOR DE VERSCHIEDENHEID IN EUROPA**

Onderwerp:

We verzoeken de EU om de bescherming van personen die tot nationale en taalminderheden behoren te verbeteren en de culturele en taalkundige verscheidenheid in de Unie te versterken.

Belangrijkste doelen:

We verzoeken de EU een aantal rechtshandelingen vast te stellen die de bescherming van personen die tot een nationale of taalminderheid behoren verbeteren en de culturele en taalkundige verscheidenheid in de Unie versterken. Deze omvatten beleidsmaatregelen op het terrein van regionale en minderheidstalen, onderwijs en cultuur, regionaal beleid, participatie, gelijkheid, audiovisuele en andere media-inhoud, en regionale (staats)steun.

Voorwoord

Het Minority SafePack Initiative werd door de Europese Commissie op 3 april 2017 geregistreerd, nadat het burgercomité de afwijzing in eerste instantie in september 2013 door de Europese Commissie succesvol bij het Europese Hof van Justitie aangevochten had.

Het pakket rechtshandelingen in het Minority Safe-Pack Initiative dat hier gepresenteerd wordt, bevat twee elementen die volgens de Europese Commissie zichtbaar buiten het kader van de bevoegdheden van de Commissie liggen om een voorstel in te dienen voor een rechtshandeling ter uitvoeren van de Verdragen; in andere woorden, volgens het nieuwe registratiebesluit in 2017 kunnen deze elementen niet door de Europese Commissie ingevoerd worden.

In de nieuwe versie van dit document hebben we deze twee voorstellen op het gebied van de wetgeving tegen discriminatie en voor participatie duidelijk aangegeven en hebben (een samenvatting van) de onderbouwing uit het besluit van de Europese Commissie opgenomen. De steun die men aan het Minority Safe-Pack Initiative geeft zal door de Commissie worden geïnterpreteerd als steun voor de overige negen elementen die volgens de Europese Commissie binnen haar bevoegdheden vallen.

Het motto van de Europese Unie is

“In varietate concordia – in verscheidenheid verenigd”

Volgens de Verdragen, zijn “de waarden waarop de Unie berust, zijn eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren. Deze waarden hebben de lidstaten gemeen in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen.”

Deze gedeelde waarden binnen de EU kunnen echter niet verhinderen dat discriminatie voorkomt. Ze verhinderen niet dat er inbreuk gemaakt wordt op de rechten van personen die tot minderheden behoren. Ze verhinderen ook niet een nadelige invloed op hun talen en culturen. Personen die tot nationale minderheden behoren zouden in de eerste plaats door de Lidstaten waarin ze wonen beschermd moeten worden, maar “in het proces van totstandbrenging van een steeds hechter verbond tussen de volkeren van Europa”, is de Europese Unie in toenemende mate verantwoordelijk voor wetgeving, beleid en activiteiten die zowel personen die tot nationale minderheden behoren als regionale en minderheidstalen raken, en daarom moet de Unie hier ook een belangrijke eigen rol spelen.

De Unie heeft dit erkend, en wetgeving aangenomen om “sociale uitsluiting en discriminatie te bestrijden, en sociale rechtvaardigheid en bescherming te bevorderen”. De Unie heeft zich eveneens verplicht “haar rijke verscheidenheid van cultuur en taal” te eerbiedigen en toe te zien “op de instandhouding en de ontwikkeling van het Europese culturele erfgoed.”

Zoals in de Verdragen beschreven staat, houdt de Unie “bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden [...] rekening met de eisen in verband met de [...] de bestrijding van sociale uitsluiting alsmede een hoog niveau van onderwijs [...]” en “streeft de Unie naar bestrijding van iedere discriminatie op grond van [...] ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging [...]”

Het uitwisselen van beproefde praktijken tussen de Lidstaten en het gebruiken van benchmarks is een succesvol principe binnen de Europese Unie gebleken. Op het gebied van de bescherming van personen die tot nationale en taalkundige minderheden behoren en bij het bevorderen van culturele en taalkundige verscheidenheid kunnen Lidstaten veel van elkaar leren, en daarbij kan de Unie een faciliterende rol spelen.

Wanneer een land wil toetreden als Lidstaat van de Europese Unie is het verplicht om de waarden van de Europese Unie na te leven (Criteria van Kopenhagen). Eén van deze criteria tijdens het toetredingsproces is respect voor en bescherming van minderheden. Vanwege deze criteria hebben veel nieuwe Lidstaten in Centraal Europa geavanceerde regelingen ingevoerd om hun nationale minderheden te beschermen. Dit is verstandig beleid, want waar minderheden tevreden zijn en het gevoel hebben dat zij serieus genomen worden, zal dit tot stabiliteit leiden. Waar dit niet het geval is, zal de

spanning oplopen, en dit kan tot interne conflicten leiden en instabiliteit. Echter, zodra een staat tot de Unie is toegetreden, werkt dit drukmiddel niet langer, en in de laatste jaren hebben we enkele zorgelijke ontwikkelingen gezien.

Voor de naleving van de verdragsverplichtingen heeft de Commissie uitgebreide maatregelen ingevoerd om de (verwachte) effecten van haar handelen te beoordelen, controleren en te evalueren. Door haar effectrapportage beoordeelt de Commissie de mogelijke economische, sociale en milieugevolgen die haar initiatieven zouden kunnen hebben, inclusief de effecten op de grondrechten/mensenrechten en op kwetsbare groepen, inclusief op nationale minderheden. We denken dat dit proces verbeterd kan worden door een versterkte deelname van personen die tot nationale minderheden behoren. Ook verwelkomen we het nieuwe meerjarenkader 2013-2017 voor het Europees Agentschap voor de Grondrechten, dat de omissie in de vorige periode rectificeert en nu ook discriminatie op basis van het behoren tot een nationale minderheid in zijn thematische gebieden opgenomen heeft.

Op het specifieke terrein van de Roma-minderheden in Europa, de grootste en meest-uitgesloten groep minderheden in Europa, zijn belangrijke stappen gezet in de afgelopen jaren. In de komende jaren zullen we zien hoe succesvol de nationale integratie-strategieën voor de Roma in de praktijk zullen zijn. De situatie is echter niet gunstig, met een economische crisis in Europa en groeiende extremistische bewegingen.

Ondanks alle inspanning van de kant van de Commissie en de andere Europese instellingen zijn er nog steeds aanzienlijke lacunes in de bescherming van minderheden in Europa, is er wijdverbreide discriminatie en sociale uitsluiting van personen die tot minderheden behoren, en zijn de meeste regionale en minderheidstalen bedreigd. De Commissie lijkt soms huiverig te zijn om zich uit te spreken wanneer de rechten van personen die tot nationale minderheden behoren worden geschonden. We denken echter dat de Commissie sneller zou moeten reageren, zodra zij een duidelijk gevaar voor ernstige schending van de grondrechten van de Europese Unie in een Lidstaat vaststelt.

We vinden dat de Europese Commissie meer moet doen dan het nu doet, en daarom stelt ons Europees Burgerinitiatief het Minority SafePack voor, dat bestaat uit een bundel maatregelen om personen die tot nationale minderheden behoren te beschermen en om maatregelen te nemen om te verzekeren dat de schat van ons rijke Europese culturele erfgoed gewaarborgd en versterkt wordt,

waarbij de Europese culturele en taalkundige verscheidenheid gerespecteerd wordt.

Het bevat eveneens maatregelen om de participatie van personen die tot nationale minderheden behoren in het besluitvormingsproces te verbeteren en daarmee de democratische legitimiteit van het EU beleid en de EU wetgeving.

Op het terrein van onderwijs, opleiding, jeugd en cultuur heeft de Europese Unie de bevoegdheid om het optreden van de Lidstaten te ondersteunen, te coördineren of aan te vullen. De culturele rijkdom van Europa ligt besloten in zijn taalkundige en culturele verscheidenheid, en in zijn mensen. De Unie en de Lidstaten dienen gunstige condities te scheppen waardoor taalkundige en culturele verscheidenheid tot bloei kunnen komen.

2.1

EU-Aanbeveling voor de bescherming en bevordering van culturele en taalkundige verscheidenheid in de Unie

De Europese Unie moet een gebied zijn waar het respect voor etnische, culturele en taalkundige verscheidenheid prevaleert, en waar mensen zich op geen enkele wijze uitgesloten voelen. De Unie dient de marginalisatie van bepaalde gemeenschappen te voorkomen. Het huidige taalkundige en culturele beleid neigt ertoe enkele officiële talen van Lidstaten te bevoordelen. We zijn van mening dat maatregelen moeten worden genomen om te verzekeren dat de uitspraak dat alle talen gelijk zijn, werkelijkheid wordt.

De EU moet een systematische aanpak toepassen met betrekking tot haar taal- en cultuurbeleid. Zij moet van de beproefde praktijken vanuit geheel Europa leren en ook gebruik maken van de kennis die door de gespecialiseerde organen van de Raad van Europa vergaard is.

In de Aanbeveling, moet de EU vaststellen wat de beste methoden zijn om culturele en taalkundige verscheidenheid te beschermen en te bevorderen, vooral voor de bescherming van het gebruik van regionale en minderheidstalen op het terrein van openbaar bestuur, overheidsdiensten, onderwijs, cultuur, bij de rechterlijke macht, in de media, gezondheidszorg, in het bedrijfsleven en consumentenbescherming (inclusief etikettering).

De Aanbeveling dient de beste oplossingen te presenteren en voor te stellen met betrekking tot de vraag hoe het uitsterven van talen en culturen in Europa kan worden tegengehouden of teruggedraaid en wat de beste methoden voor taalplanning zijn. Zij moet volledig en inclusief zijn, en rekening houden met de ware omvang van taalkundige verscheidenheid en het leren van talen in Europa, en de positieve bijdrage van meertalige personen voor Europa.

Rechtsgrondslag: artikel 167(5) 2e streepje VWEU en artikel 165(4) 2e streepje VWEU
Rechtsinstrument: aanbeveling (van de Raad)

2.2

Aanpassing van subsidieprogramma's om deze toegankelijk te maken voor kleine regionale- en minderheidstalen

De bestaande subsidieprogramma's op het gebied van onderwijs, cultuur, media en jeugd en hun "mainstreaming" -opzet zijn te complex en te omslachtig voor kleine cultuur- en taalgemeenschappen. Daarnaast bevatten de huidige programma's nog steeds criteria die minderheidstalen uitsluiten, zoals bijvoorbeeld in het Cultuurprogramma.

Criteria die regionale en minderheidstalen van EU subsidie uitsluiten moeten worden afgeschaft in de nieuwe generatie programma's voor onderwijs, training, jeugd en cultuur, zoals bij de nieuwe Erasmus for All en Creative Europe programma's.

Aanvullend zou de nieuwe programma-generatie een sub-programma voor met uitsterven bedreigde talen moeten hebben. Dit sub-programma moet lagere drempelbedragen en vereenvoudigde procedures hebben die op de grootte van de subsidie zijn toegesneden, waardoor het voor kleine ngo's afkomstig uit deze gemeenschappen mogelijk zal zijn om van deze subsidies gebruik te maken. Op dit moment is de aanvraagprocedure te omslachtig voor veel kleine taalgemeenschappen. Maar het beschikbaar stellen van kleine subsidies voor kleine gemeenschappen kan een groot verschil maken voor de taalkundige verscheidenheid in Europa.

Rechtsgrondslag: artikel 167(5) 1e streepje VWEU en artikel 165(4) 1e streepje VWEU
Rechtsinstrument: besluit of verordening (die het besluit of de verordening met betrekking tot het bestaande programma wijzigt)

Centrum voor taalkundige verscheidenheid

2.3

Om de uitwisseling van best-practices tussen taalgemeenschappen in Europa te bevorderen, en vooral tussen de gemeenschappen die een regionale of minderheidstaal spreken, is het financieren van netwerken voor een korte termijn niet efficiënt en ook niet effectief genoeg.

We doen daarom het voorstel om het idee van de Language Diversity Centres (Centra voor taalkundige verscheidenheid) opnieuw een kans te geven. Deze centra moeten worden gefinancierd door de EU (bijv. door een oproep tot het indienen van voorstellen) en hebben de opdracht om mensen bewust te maken van het belang van taalkundige verscheidenheid en het leren van talen. Zij staan ten dienste van iedereen die actief is op dit gebied en bieden informatie, kennis en expertise. Zij kunnen ook behulpzaam zijn bij het verzamelen van objectieve gegevens, waarmee beleidsmakers geholpen worden om hun aanpak te kunnen bepalen. En deze centra zullen ook het ontstaan van netwerken en coördinatie tussen organisaties bevorderen die werkzaam zijn op het terrein van taalkundige verscheidenheid en het leren van talen, en een platform zijn voor de uitwisseling van kennis tussen experts en mensen die in de praktijk werken. De centra zullen worden geïntegreerd binnen bestaande gast-structuren, die al expertise op dit gebied hebben.

We stellen voor dat als eerste een Language Diversity Centre op het gebied van regionale en minderheidstalen wordt opgericht, gefinancierd door de EU. Dit centrum dient mensen bewust te maken van het belang van regionale en minderheidstalen en dient de verscheidenheid op alle niveaus te bevorderen. Het centrum moet ook kennis en expertise toegankelijk maken voor alle relevante actoren op het gebied van regionale en minderheidstalen. Het centrum zou zich moeten concentreren op en prioriteit moeten geven aan de kleinste en meest kwetsbare taalgemeenschappen in Europa.

Voor het realiseren van het Language Diversity Centre, moet een besluit of verordening worden aangenomen die financiering voor het centrum/de centra in het leven roept en die de bovengenoemde taken vastlegt.

Rechtsgrondslag: artikel 167(5) 1e streepje VWEU en artikel 165(4) 1e streepje VWEU
Rechtsinstrument: besluit of verordening

Een belangrijk doel van de Europese Unie is de versterking van haar economische en sociale structuur. Om dit doel te bereiken zijn belangrijke actieprogramma's ingesteld die de ontwikkeling in de regio's ondersteunen. De meeste nationale minderheden, en ook de meeste regionale en minderheidstaalgemeenschappen, zijn sterk geworteld in de regio's waar zij wonen. In veel gevallen kennen zij de cultuur van hun buurlanden en spreken zij meerdere talen. Zij zijn daardoor in een uitstekende positie om als bruggenbouwers tussen regio's in de Unie te functioneren. Tot nu toe is er echter weinig gebruik gemaakt van de mogelijkheden die minderheden bieden voor het versterken van de economische en sociale ontwikkeling en voor de territoriale samenhang.

3.1 Regionale fondsen

De regionale fondsen moeten op zo'n wijze opgezet worden dat zij rekening houden met de positie van nationale minderheden en de rol van culturele en taalkundige verscheidenheid. De programnavoorwaarden dienen projecten die pluralisme stimuleren en die ten bate komen aan nationale minderheden te bevorderen, omdat dit in het belang is van de economische en sociale ontwikkeling, en ook ten voordele van de territoriale samenhang.

De diepgewortelde binding die de meeste nationale minderheden hebben met hun regio moet worden gezien als iets waardevols dat zou moeten worden gekoesterd en gewaardeerd. Deze gevoelens van regionale identificatie zorgen voor binding en zijn een stabiele basis voor de economische ontwikkeling van de gehele bevolking.

De gemeenschappelijke bepalingen van de regionale fondsen dienen te worden aangepast op een wijze waarop de thematische prioriteiten ook de bescherming van nationale minderheden en de bevordering van culturele en taalkundige verscheidenheid omvatten.

Rechtsgrondslag: artikel 177 en artikel 178 VWEU
Rechtsinstrument: verordening (die de bestaande verordening wijzigt)

3.2 Onderzoek naar de toegevoegde waarde van minderheden voor de sociale en economische ontwikkeling in Europa

Het nieuwe Horizon 2020 programma heeft als doel om onderzoek en innovatie te bevorderen, ten behoeve van werkgelegenheid, welvaart en levenskwaliteit. Onderzoek kan oplossingen genereren voor de uitdagingen waar onze samenleving voor staat. Naar onze mening is er een gebrek aan begrip voor de rol die nationale minderheden en culturele en taalkundige verscheidenheid in Europa kunnen spelen om de Unie en de regio's in de Unie te versterken.

De nieuwe programma's moeten onderzoek naar maatschappelijke uitdagingen prioriteit geven, inclusief naar de rol van nationale minderheden en culturele en taalkundige verscheidenheid in relatie tot demografische veranderingen, grensoverschrijdende economische en sociale ontwikkeling en hun impact op de regio's in Europa.

Rechtsgrondslag: artikel 173(3) en artikel 182(1) VWEU
Rechtsinstrument: verordening (die de bestaande verordening voor Horizon 2020 wijzigt)

De Unie kan alleen functioneren wanneer zij de verscheidenheid respecteert en de legitieme belangen van minderheden eerbiedigt.

Met betrekking tot de Lidstaten houdt de institutionele structuur van de Europese Unie rekening met dit fundamentele beginsel. Zowel kleinere als grotere Lidstaten hebben elk een landgenoot als Commissaris en als rechter bij het Europees Hof van Justitie. Alle staten zijn vertegenwoordigd in de Raad, waar zowel het aantal staten als de bevolking die zij vertegenwoordigen de basis vormen voor een gekwalificeerde meerderheid. Het aantal leden van het Europees Parlement is gebaseerd op een degressief proportioneel systeem, om ervoor te zorgen dat kleinere Lidstaten ook voldoende vertegenwoordigd zijn en een stem hebben in het Parlement.

De situatie is anders voor de nationale minderheden in Europa. De meeste van hen worden niet vertegenwoordigd, omdat velen van hen te klein zijn om zelf een zetel in het Parlement te veroveren. Er is een gevaar dat de legitieme belangen van deze burgers daardoor niet gehoord worden door de EU instellingen.

Verkiezingen voor het Europees Parlement

4.1

Volgens het besluit van de Europese Commissie kan de Unie geen rechtshandeling aannemen om binnen de EU de positie van burgers die tot een nationale minderheid behoren te versterken, met als doel ervoor te zorgen dat tijdens de verkiezingen voor het Europees Parlement met hun legitieme zorgen rekening wordt gehouden.

Artikel 25 VWEU bepaalt dat bepalingen ter aanvulling van de in artikel 20, lid 2, VWEU vermelde rechten kunnen worden vastgesteld. Deze rechten moeten echter gericht zijn op andere lidstaten dan die waarvan de betrokken burger van de Unie onderdaan is. De rechtshandeling die door het “Minority SafePack” wordt beoogd, zou ook rechten in het leven roepen die afdwingbaar zijn ten aanzien van de lidstaat waarvan de betrokken burger van de Unie onderdaan is. Derhalve kunnen artikel 25 en artikel 20, lid 2, VWEU geen rechtsgrondslagen vormen voor het gevraagde doel.

Voor zover de rechtshandeling die met het “Minority SafePack” wordt beoogd, betrekking zou hebben op de nodige bepalingen voor de verkiezing van de leden van het Europees Parlement, is het aan deze instelling om overeenkomstig artikel 223 VWEU een voorstel voor deze bepalingen vast te stellen. Derhalve is de Commissie uit hoofde van de verdragen niet bevoegd om een voorstel voor een dergelijke rechtshandeling in te dienen.

Oorspronkelijk voorstel

Er zijn grote verschillen in de wijze waarop de leden van het Europees Parlement in de lidstaten worden gekozen. Sommige lidstaten hebben afzonderlijke kiesdistricten voor (minderheids-) regio's, andere kiezen hun kandidaten binnen één enkel kiesdistrict.

De Commissie heeft de plicht om de drie jaar verslag uit te brengen over de toepassing van de bepalingen met betrekking tot non-discriminatie en burgerschap van de Unie. In dat verslag wordt rekening gehouden met de ontwikkeling van de Unie. Op basis van dat verslag kunnen bepalingen vastgesteld worden ter versterking of aanvulling van de rechten van de burgers van de Unie.

We roepen de Commissie op de verschillende regelingen in de lidstaten nauwkeurig te onderzoeken, en om een voorstel te doen dat de positie van burgers die tot nationale minderheden in de EU behoren, zal versterken, om daarmee te garanderen dat met hun legitieme zorgen rekening wordt gehouden. Zoals blijkt uit de niet-uitputtende lijst van rechten in artikel 20, lid 2, VWEU, hebben de rechten uit het EU-burgerschap niet noodzakelijk een grensoverschrijdende dimensie, maar kunnen ze rechten aan alle burgers van de EU verlenen (bijv. het verblijfsrecht en het petitierecht).

Een deel van de oplossing voor de beperkte vertegenwoordiging van minderheden zou het oprichten van een minderhedenplatform – een consultatief orgaan – kunnen zijn voor die minderheden die te klein zijn om voldoende stemmen te behalen voor een zetel in het Parlement. Een dergelijk orgaan zal de dialoog tussen de minderheden en de verschillende EU instellingen garanderen. In meerdere lidstaten vormen dergelijke platformen een uitstekend instrument om een open, transparante en regelmatige dialoog tussen de instellingen en de nationale minderheden te onderhouden, en voor het uitwisselen van perspectieven op alle gebieden van EU-beleid.

Rechtsgrondslag: artikel 25 VWEU en 20(2) VWEU
Rechtsinstrument: richtlijn/verordening/besluit van de Raad

5

Gelijkheid

Sinds het begin van het nieuwe millennium heeft de EU een nieuw regelgevingskader voor anti-discriminatie aangenomen. Voor heel Europa is een minimum niveau vastgesteld. Hoewel belangrijke stappen zijn gezet, is het aantal rechtzaken over anti-discriminatie relatief gering, en veel slachtoffers maken geen gebruik van hun rechten. Het is daarom tijd om de effectiviteit te verhogen en de resterende (procedurele) hindernissen naar gelijkheid te verwijderen.

Verbeterde anti-discriminatiewetgeving

5.1

Volgens het Besluit van de Europese Commissie, is het niet mogelijk een rechtshandeling vast te stellen met betrekking tot doeltreffende maatregelen in de strijd tegen discriminatie en ter bevordering van gelijke behandeling van nationale minderheden, met name door een herziening van de bestaande richtlijnen op het gebied van gelijke behandeling.

Ofschoon de instellingen van de Unie overeenkomstig artikel 3, lid 3, VEU de “verscheidenheid van cultuur en taal” moeten eerbiedigen en op grond van artikel 21, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie iedere discriminatie op grond van “het behoren tot een nationale minderheid” moeten vermijden, vormt geen van deze bepalingen een rechtsgrondslag voor enig optreden van de instellingen.

Artikel 19 VWEU bepaalt dat de Raad, met eenparigheid van stemmen, volgens een bijzondere wetgevingsprocedure en na goedkeuring door het Europees Parlement, passende maatregelen kan nemen om discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid te bestrijden. Het behoren tot een nationale minderheid is echter niet opgenomen in deze uitputtende lijst van gronden van discriminatie. Derhalve kan artikel 19 VWEU niet als rechtsgrondslag dienen voor het vaststellen van een rechtshandeling voor “doeltreffende maatregelen in de strijd tegen discriminatie en voor de bevordering van gelijke behandeling, met inbegrip van die van nationale minderheden.”

Oorspronkelijke voorstel

Sinds de vaststelling van de Richtlijn inzake gelijke behandeling ongeacht ras of etnische afstamming en de Richtlijn voor gelijke behandeling in arbeid en beroep in 2000, hebben de Europese lidstaten een gemeenschappelijk minimum niveau met betrekking tot antidiscriminatie-wetgeving. Dit kader werd in 2008 versterkt met de vaststelling van het Kaderbesluit van de Raad dat het mogelijk maakt om racisme en vreemdelingenhaat te bestrijden door middel van een strafrechtelijke aanpak.

In 2008 heeft de Europese Commissie een richtlijn voorgesteld betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, of enige andere grond. De bestaande Richtlijn voor gelijke behandeling in arbeid en beroep biedt bescherming in arbeid, beroep en beroepsopleiding, maar het nieuwe voorstel zou de bescherming uitbreiden tot gebieden die niet aan werk gerelateerd zijn (zoals nu al het geval is met de Richtlijn inzake gelijke behandeling ongeacht ras of etnische afstamming).

We zijn van mening dat antidiscriminatie-wetgeving voor een ieder doelmatige bescherming moet bieden, met inbegrip van personen die tot nationale minderheden behoren. Bij de huidige stand van zaken is er een verschil tussen de verschillende gronden die in de Verdragen worden genoemd, hoewel deze gronden in de praktijk vaak samenvallen. Een herziene richtlijn op dit gebied zou duidelijk moeten maken dat discriminatie op grond van aannames met betrekking tot persoonskenmerken of door hun associatie met een bepaalde godsdienst of overtuiging naar EU recht verboden is.

De nieuwe richtlijn zou maatregelen dienen te omvatten die gelijkheid bevorderen; de lidstaten moeten verplicht worden positieve actie toe te staan, en toe te werken naar daadwerkelijke gelijkheid voor personen die tot minderheden behoren, en naar redelijke aanpassingen ten behoeve van deze doelen.

De nieuwe richtlijn moet eveneens verduidelijken dat het EU recht een afschrikkend effect moet hebben. “ook wanneer er geen identificeerbaar slachtoffer is, moet de op overtreding van de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen gestelde sancties doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.” In spoedeisende zaken moeten er preventieve rechterlijke procedures beschikbaar zijn.

Om doeltreffendheid te garanderen bij de bestrijding van discriminatie, moeten nationale organen voor de bevordering van gelijke behandeling en organisaties met een legitiem belang bij de handhaving van de richtlijn een zelfstandige juridische status krijgen om klachten in te kunnen dienen, ook ingeval er geen direct aanwijsbaar slachtoffer is.

Rechtsgrondslag: artikel 19(1) VWEU

Rechtsinstrument: richtlijn (wijziging van de bestaande richtlijnen inzake gelijke behandeling)

Gelijke behandeling voor staatloze minderheden

Er zijn honderdduizenden staatloze personen in Europa. Veel van hen behoren tot nationale minderheden, en hebben tientallen jaren in de EU gewoond. Zij zijn vaak gemarginaliseerd. Zij hebben een groot risico op uitsluiting van onderwijs, gezondheidszorg, sociale hulpverlening en stemrecht. Een staatloze persoon kan vaak niet legaal reizen of werken. Daardoor hebben ze te maken met ongelijkheid en discriminatie. Een groot aantal staatloze personen in Europa zijn Roma.

5.2

De Europese Unie is niet in de positie dat zij het fundamentele probleem van staatloze personen kan oplossen, omdat de EU zelf hen niet het burgerschap kan verlenen; dat is het recht dat alleen de lidstaten hebben. De EU kan echter helpen om hun leven te verbeteren. Volgens EU-recht vallen staatloze personen onder de bredere categorie “onderdanen van derde landen” voor wie de EU de plicht heeft een gemeenschappelijk beleid te ontwikkelen dat billijk is ten aanzien van de onderdanen van derde landen, die legaal in de Unie verblijven, en die hun rechten vaststelt, met inbegrip van de voorwaarden voor de vrijheid van verkeer en van verblijf in andere lidstaten.

Een uitbreiding van rechten van staatloze personen, die hun hele leven in hun land van herkomst hebben gewoond, zoals EU-burgers die hebben, kan veel van de problemen van deze personen verlichten.

In de afgelopen 10 jaar werden een aantal richtlijnen vastgesteld die betrekking hebben op de rechten van bepaalde categorieën onderdanen van derde landen (met inbegrip van staatloze personen). Desondanks zijn er nog steeds categorieën personen die uitgesloten zijn van dit kader, en er bestaan verschillen tussen de rechten van staatloze personen en de rechten van EU-burgers in een soortgelijke situatie, bijv. wat betreft werkvergunningen, gezinshereniging en bij het aanbieden van diensten.

We stellen een aanpassing voor op de richtlijnen waarmee de rechten van langdurig staatloze personen en hun families sterk gaan lijken op de rechten van EU-burgers.

Rechtsgrondslag: artikel 79(2) VWEU
Rechtsinstrument: richtlijn (wijziging)

Audiovisuele en andere mediale inhoud

Veel personen die tot nationale minderheden behoren spreken een taal die in een ander Europees land de taal van de meerderheid is. Omdat hun aantal vaak te gering is om een volledig eigen medialandschap op te bouwen, zijn zij afhankelijk van de media van (buur-) landen met dezelfde taal. Door snelle technologische vooruitgang is de wijze van verspreiding en de manier van zakendoen aanzienlijk veranderd. Op het gebied van bijv. film, boeken, muziek, televisie en andere content creëren nationaal beperkte intellectuele eigendomsrechten nieuwe barrières met betrekking tot het vrije verkeer van diensten.

6.1

Eengemaakte markt voor auteursrecht

We verwelkomen de inspanningen door de Europese Commissie om een interne markt voor intellectuele eigendomsrechten tot stand te brengen en haar opvatting dat nieuwe wetgeving de relatie tussen auteurs, dienstaanbieders en consumenten zou kunnen optimaliseren. Personen die tot minderheden behoren, willen gewoonlijk goederen en diensten in hun eigen taal gebruiken, die veelal ook de taal van een buurland is. Nationale beperkingen kunnen belemmeringen bij de vrije verspreiding van content opwerpen, die nadelig zijn voor culturele en taalkundige verscheidenheid. Het verlenen van licenties voor content over de hele Unie is nu zeer complex, wat ertoe leidt dat personen die tot nationale minderheden behoren niet kunnen profiteren van bestaande diensten aan de andere kant van de grens.

We stellen de invoering van een alomvattend Europees auteursrecht voor, waardoor de gehele Europese Unie een eengemaakte markt voor auteursrechten wordt. Deze oplossing zal tot de opheffing van licentie-belemmeringen binnen de Unie leiden en het personen die tot een nationale minderheid behoren mogelijk maken om toegang te krijgen tot content op voet van gelijkheid met burgers uit de lidstaten waar deze dienst wordt aangeboden.

Rechtsgrondslag: artikel 118 VWEU

Rechtsinstrument: verordening van het Europees Parlement en de Raad (om één Europees auteursrecht in te voeren)

Wijziging van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten

6.2

De ontwikkeling van een eengemaakte markt voor intellectuele eigendomsrechten zal een langdurig proces zijn. Voordat een dergelijke markt kan worden gerealiseerd, moet de bestaande wetgeving aangepast worden om vrijheid van ontvangst te garanderen, en om belemmeringen voor heruitzending van audiovisuele mediadiensten op te heffen. Op dit moment is onbeperkte toegang tot bepaalde programma's slechts gegarandeerd door een moeizame procedure, die inhoudt dat de lidstaat van ontvangst een lijst met programma's stuurt aan de lidstaat waar de omroeporganisatie is gevestigd.

We stellen een aanpassing voor waardoor gegarandeerd wordt dat er vrij verkeer van diensten en vrijheid van ontvangst van audiovisuele content is (zowel analoge als digitale uitzendingen en on-demand diensten, antenne en satelliet) in de regio's waar nationale minderheden leven.

Rechtsgrondslag: artikel 53(1) en artikel 62 VWEU

Rechtsinstrument: richtlijn (die de bestaande Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten wijzigt)

Ondersteuning voor minderheden

7

Nationale, regionale en lokale autoriteiten in veel Europese Lidstaten erkennen het belang van het ondersteunen en bevorderen van culturele en taalkundige verscheidenheid. Daarom geven zij steun aan verschillende activiteiten die van belang zijn voor personen die tot nationale minderheden behoren.

Regionale (staats-) steun voor minderheden

7.1

In veel Europese regio's wordt steun verleend voor minderhedencultuur, films, muziek, boeken, kranten, televisie of specifiek sociaal beleid. Deze subsidies kunnen onder de Europese regels voor staatssteun vallen als ze de toe te passen drempelbedragen overschrijden (de minimis-regels).

In een dergelijke geval heeft de lidstaat de plicht om de Commissie te informeren, en deze moet dan een beoordeling maken over de verenigbaarheid van de subsidie met de regels met betrekking tot staatssteun. Subsidies voor minderheidsgroepen vallen onder artikel 107, lid 3, sub d, VWEU (steunmaatregelen om de cultuur en de instandhouding van het culturele erfgoed te bevorderen) of ook onder de meer algemene bepaling van artikel 107, lid 3, sub c, VWEU (steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid of van bepaalde regionale economieën te vergemakkelijken).

Voor sommige sectoren van de economie heeft de EU zogenaamde "groepsvrijstellingen" vastgesteld, die bepalen dat specifieke steun vrijgesteld is van de informatieplicht voor zover aan voor-

waarden is voldaan. De voordelen van een groepsvrijstelling zijn meer juridische zekerheid voor zowel autoriteiten als begunstigen en minder werk voor de Commissie.

We verzoeken een groepsvrijstelling voor activiteiten die minderheidsgroepen en hun cultuur steunen. Dit is met inbegrip van “cultuur en instandhouding van het culturele erfgoed”, maar is breder dan dat alleen.

We verzoeken een vrijstelling die ook rekening houdt met de bevordering van talen en regionale verscheidenheid, en die de rechten respecteert van personen die tot nationale minderheden behoren.

Rechtsgrondslag: artikelen 109 VWEU en 108(4) VWEU
Rechtsinstrument: verordening van de Raad en/of verordening van de Commissie
of:

Rechtsgrondslag: artikel 107(3)(e) VWEU
Rechtsinstrument: besluit van de Raad

Voorbehoudsclausule

Het Minority SafePack bestaat uit voorstellen voor meerdere rechtshandelingen (wetsvoorstellen), zoals vastgelegd in de Hoofdstukken 2-7 van deze tekst. Als deze voorstellen worden aangenomen door de Europese Unie zullen ze tezamen een belangrijke en omvangrijke verbetering in de bescherming van minderheden binnen de Europese Unie vormen.

Voor elk van de voorstellen hebben we de rechtsgrond uit de Verdragen aangegeven en het type rechtsinstrument dat we als het meest geschikt beschouwen. De rechtsgrond en het instrument zijn indicatief, en zijn genoemd om de beoordeling door de Commissie te vereenvoudigen.

De auteurs zijn van mening dat de voorgestelde rechtshandelingen binnen het kader van de bevoegdheden van de Commissie vallen om een voorstel in te dienen voor een rechtshandeling van de Unie ter uitvoering van de Verdragen. Echter, we beseffen ook dat er verschil in juridische opvattingen kan zijn bij de interpretatie van de Verdragen.

De auteurs verwachten daarom dat elk voorstel op zijn eigen merites zal worden beoordeeld; indien één van de voorstellen ontoelaatbaar wordt geacht, dient dit geen invloed te hebben op de andere ingediende voorstellen.

Vertegenwoordiger van het Burgercomité

Hans Heinrich HANSEN

Dierenarts, jarenlang voorzitter van de Duitse minderheid in Denemarken en voormalig president van de Federal Union of European Nationalities (2007-2016).

Plaatsvervangend Vertegenwoordiger van het Burgercomité

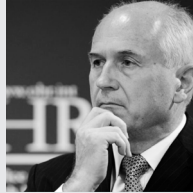
Hunor KELEMEN

Dierenarts, auteur, voormalig minister voor cultuur en kandidaat voor het presidentschap van Roemenië, president van de Democratische Alliantie van de Hongaren (RMDSZ) in Roemenië.

Lid van het Burgercomité

Dr. Valentin INZKO

Hoge Vertegenwoordiger van de Verenigde Naties voor Bosnië en Herzegovina en voorzitter van de grootste organisatie van de Slovenen in Karinthië (Oostenrijk), de Raad van de Karinthische Slovenen.

Lid van het Burgercomité

Anke SPOORENDONK

Jarenlang afgevaardigde in het parlement van Sleeswijk-Holstein en minister van justitie, cultuur en Europese zaken in Sleeswijk-Holstein voor de partij van de Friezen en de Deense minderheid, SSW.

Lid van het Burgercomité

Karl-Heinz LAMBERTZ

President van het Comité van de Regio's van de EU en voormalig premier van de Duitstalige Gemeenschap in België.

Lid van het Burgercomité

Luis DURNWALDER

Voormalig premier van Zuid-Tirol, Italië (1989-2016); Lid van de Zuidtirolse Volkspartij SVP.

Lid van het Burgercomité

Jannewietske DE VRIES

Voormalig gedeputeerde (minister) van Fryslân en voormalig voorzitter van het Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD).

Loránt VINCZE

President van de Federal Union of European Nationalities, adviseur van de leden van het Europees Parlement voor RMDSZ, voormalig internationaal secretaris van het RMDSZ-parlement.

